

Notatka ze spotkania z przedstawicielami związków zawodowych w dn. 4 lipca 2015 r.

1. Uczestnicy:

Ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości:

1. Pan Borys Budka – Minister Sprawiedliwości
2. Pan Wojciech Hajduk – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
3. Pan Jan Paziewski – Dyrektor Departamentu Budżetu i Efektywności Finansowej
4. Pan Waldemar Szmidt – Dyrektor Departamentu Sądów, Organizacji i Analiz Wymiaru Sprawiedliwości
5. Pani Patrycja Loose – Rzecznik prasowy Ministra Sprawiedliwości
6. Pan Grzegorz Kielb – Naczelnik Wydz. Prezydialno-Protok. w Biurze Ministra
7. Pan Piotr Pękalski – Doradca Ministra Sprawiedliwości
8. Pan Piotr Rogoziński – Główny specjalista, sędzia w Wydziale Prawa Karnego w Departamencie Legislacyjnym

Ze strony Prokuratury Generalnej

1. Pan Jacek Sobolewski – Dyrektor Departamentu Budżetu i Majątku Prokuratury Gen.

Ze strony NZZ Pracowników Sądów Rejonowych w Łodzi

1. Pan Robert Paszkiewicz

Ze strony NSZZ Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości z/s w Poznaniu

2. Pani Magdalena Łykowska – Z-ca przewodniczącej Zarządu Głównego
3. Pani Renata Szczęsna-Koczenasz – członek zarządu
4. Pani Ewa Kubiak – członek zarządu

Ze strony krajowej Rady ZZ Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości RP

1. Pani Iwona Nałęcz-Idzikowska – Przewodnicząca
2. Pani Renata Pszczółkowska-Kozub – Wiceprzewodnicząca
3. Pani Urszula Goluch-Nikanowicz – Wiceprzewodnicząca

Ze strony ZZ Prokuratorów i Pracowników Prokuratury RP

1. Pan Jacek Skała – Przewodniczący
2. Pani Barbara Chrobak – Zastępca przewodniczącego
3. Pani Karolina Roszak

**Ze strony Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NZZ „Solidarność”
Pracowników Sądownictwa**

1. Pani Edyta Odyjas – przewodnicząca
2. Pani Barbara Adamaszek – Zastępca przewodniczącej
3. Pani Beata Trzcńska – przedstawicielka Biura Analiz Sądowych
4. Pan Marcin Puźniak

Minister B. Budka powitał gości i wspomniał o swojej rozmowie z Prokuratorem Generalnym w imieniu którego przeprosił za nieobecność na dzisiejszym spotkaniu. Jednocześnie zobowiązał się do przekazania informacji z jego przebiegu także do Prokuratury Generalnej reprezentowanej przez Dyrektora Departamentu Budżetu i Prokuratury, pana Jacka Sobolewskiego. Pan Minister poinformował o otrzymaniu oficjalnego stanowiska Ministerstwa Finansów dot. wysokości środków finansowych przyznanych resortowi w planie budżetu na rok 2016.

Dyr. J. Paziewski (Departament Budżetu i Efektywności Finansowej) podkreślił, że jakkolwiek budżet sądów cechuje ograniczona ale jednak autonomia, to wydatki na wynagrodzenia kształtowane są przez Radę Ministrów i jej decyzje są wiążące. W planie budżetu państwa na rok 2016 dla pracowników jednostek sądownictwa powszechnego zaplanowano dodatkową kwotę na podwyższenie wynagrodzeń w wysokości 121.117 tys. zł., z tego na wynagrodzenia osobowe 101.235 tys. zł. i na pochodne od wynagrodzeń 19.882 tys. zł., co daje łączny wzrost rzędu 5,5%. Po przeliczeniu tej kwoty na liczbę etatów w sądownictwie (35 tys. Etatów) otrzymana kwota średnia podwyżki wynosi 190 zł/etat. Jeżeli chodzi o podział wewnętrzny przyznanych środków decyzja należy do poszczególnych dysponentów po konsultacjach ze związkami zawodowymi. W ramach przyznanych kwot możliwe jest m.in. spełnienie zgłoszonego już postulatu podwyższenia kwoty najniższego wynagrodzenia zasadniczego. W roku 2016 planowana jest likwidacja zatrudnienia pracowników za pośrednictwem agencji pracy tymczasowej. Oszczędności z tego tytułu zostały przeniesione na wynagrodzenia, co daje wzrost zatrudnienia o 775 etatów. Akceptacja tego rozwiązania byłaby pierwszym wzrostem etatów w sądownictwie od roku 2010 (pomijając zwiększenie o 100 etatów sędziowskich w apelacji warszawskiej, za którym nie poszło jednak zwiększenie środków). Dodatkowo projekt budżetu uwzględnia wzrost wynagrodzeń wynikających wprost z ustaw, a dotyczących m.in. sędziów, sędziów w stanie spoczynku oraz referendarzy.

Min. B. Budka wspomniał o jutrzejszym (5.08.2015) spotkaniu z przedstawicielami Rady Kuratorów – w przypadku tej grupy zawodowej proponowane podwyżki są proporcjonalnie wyższe i wynoszą ok 300zł/etat.

E. Odyjas (Międzyzakładowa Organizacja Związkowa NZZ „Solidarność” Pracowników Sądownictwa) przypominała o propozycji powołania grupy, która miałaby się zastanowić nad wypracowaniem zasad, które byłyby przyjęte przez wszystkich tak, żeby zapewnić uczciwy podział środków.

Dyr. J. Paziewski (DB) zaznaczył, że faktyczny podział środków nastąpi dopiero po uchwaleniu ustawy budżetowej (styczeń/luty 2016). We wrześniu, po akceptacji przez Radę Ministrów będzie już wiadomo, jakie kwoty zostały zapisane w projekcie ustawy budżetowej. Obecnie nie ma żadnych przeciwwskazań dla wypracowania kryteriów podziału środków.

E. Odyjas poprosiła o przedstawienie danych dotyczących oszczędności pozyskanych z tytułu obniżenia do 80% wysokości wynagrodzenia sędziów przebywających na zwolnieniach lekarskich.

Dyr. J. Paziewski przedstawił dane za I półrocze 2015. Oszczędności w tym okresie wyniosły 3.500 tys zł. Zaznaczył jednak, że nie ma możliwości przeniesienia tych środków na wynagrodzenia urzędników, co spowodowane jest przede wszystkim wysokością wydatków ponoszonych z tytułu obligatoryjnych wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, które w roku bieżącym wyniosły już 8.900 tys zł oraz na przyspieszony w roku 2015 proces nominacji sędziów, co przy braku zabezpieczenia w budżecie na rok 2015 środków na 100 etatów sędziowskich nie pozwala na przekazanie pozyskanych oszczędności na inny cel.

Jednocześnie Min. B. Budka poprosił aby niezwłocznie sygnalizować o wszelkich nieprawidłowościach w zakresie alokacji etatów i środków.

Przedstawiciele zw. zawodowych zaznaczyli że póki co wstrzymali się ze składaniem doniesień do prokuratury, wskazując przy tym przede wszystkim na złą ich zdaniem i prowadzącą do nadużyć praktykę oceniania dyrektorów sądów przez prezesów. W odpowiedzi Dyr. J. Paziewski wskazał, że forma nadzoru jest precyzyjnie określona w ustawie i tutaj trudno mówić o jakiegokolwiek alternatywie.

E. Odyjas potwierdziła zamiar zgłaszania nieprawidłowości prokuraturze z jednoczesną notyfikacją ministerstwa.

B. Trzcińska (Międzyzakładowa Organizacja Związkowa NZZ „Solidarność” Pracowników Sądownictwa) zapytała o to, czy prezentowane wyliczenia uwzględniają Instytut Ekspertyz Sądowych. W odpowiedzi **Dyr. J. Paziewski** zaznaczył, że nie, przy czym skala proponowanych podwyżek dla pracowników Instytutu jest podobna. Dodatkowo zwiększono możliwość działalności IES poprzez ograniczenie etatów w zakładach dla nieletnich (5-7 etatów wysokopłatnych). W roku bieżącym sam budżet

na ekspertyzy wzrósł o 500 tys zł, zaś sam Instytut jako jedyna jednostka nie miał kłopotów finansowych po stronie działalności bieżącej. Jednocześnie Dyr. zaznaczył, że oczekiwania pracowników, że układ zbiorowy wpłynie na zwiększenie wynagrodzeń jest iluzją.

B. Trzcińska zaznaczyła, że dla pracowników zadowalająca będzie podwyżka na obiecany średnim poziomie 190 zł/etat. Gwarancję tę potwierdził **Dyr. J. Paziewski**.

I. Nałęcz-Idzikowska (krajowa Rada ZZ Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości RP) poprosiła o wskazanie konkretnych działań podjętych przez kierownictwo resortu nakierowanych na zwiększenie uzyskanej kwoty. Wskazała jednocześnie, że podawane kwoty średnie nie oddają rzeczywistych zarobków, gdyż obejmują dodatkowe elementy, jak wysługa lat, czy trzynastki. Jednocześnie nauczyciele i służba więzienna z tego samego budżetu uzyskali znacznie więcej.

R. Paszkiewicz wyraził swoje niezadowolenie z wysokości zaproponowanej kwoty.

Dyr. J. Paziewski wskazał, że przytoczone wyliczenia opierają się na faktach. Do wynagrodzenia rzeczywiście wchodzi wszystkie składniki, także wysługa lat i trzynastka. Powoływane przykłady pracowników z wieloletnim stażem i niskim wynagrodzeniem to w opinii pana dyrektora przypadki jednostkowe. Za podział kwoty nie odpowiada Minister Finansów tylko Rada Ministrów. Grupy zawodowe są tak liczne, że 2 mld. pln nie sposób dobrze podzielić. Minister Sprawiedliwości jako pierwszy spotkał się z Min. H. Majszczyk aby omówić kwestię podziału środków. Choć jednostkowa kwota wydaje się niska, to procentowo mówimy o podwyżce większej niż ta, którą otrzymali sędziowie czy prokuratorzy.

Min. B. Budka podkreślił, że nie będzie składał deklaracji bez pokrycia oraz pustych obietnic. Zaznaczył, że ma świadomość, że kwota powinna być wyższa jednak osiągnięcie rozwiązania zadowalającego wszystkie strony jest niemożliwe. Przyjęty przez Radę Ministrów kompromis daje 5,5% wynagrodzenia w administracji. Minister wskazał, że najważniejsze jest zagwarantowanie rocznego charakteru podwyżek oraz zmiana rozporządzenia ustalającego kwotę najniższego wynagrodzenia zasadniczego. Kolejnym postulatem z którym zgadza się Minister Sprawiedliwości jest brak tolerancji dla patologii

w regulacji wynagrodzeń. Z Ministerstwa wyjdzie za to jasny sygnał, aby kryteria podwyżek były maksymalnie czytelne, bo tak niewielkie środki nie mogą trafiać do osób, które zarabiają najwięcej.

R. Paszkiewicz zapytał o gwarancję stałego charakteru podwyżek oraz o plan ministerstwa na wypadek złożenia przez 35 tys urzędników sądowych pozwów o zaległą waloryzację wynagrodzeń.

Min. B. Budka wskazał, że w założeniach odmrożenie wynagrodzeń ma mieć charakter stały, jednak nie padła formalna deklaracja ze strony Ministra Finansów. Jeżeli zaś chodzi o ew. pozwy to nie jest obecnie znana ani ich skala ani treść uzasadnień. Przyjęcie takiej linii orzeczniczej będzie problemem nie tylko ministerstwa ale całej strefy budżetowej i będzie oznaczało konieczność poważnych cięć. Jednocześnie Minister zapowiedział, że wszystkie prawomocne wyroki sądów zostaną zrealizowane.

R. Szczęsna-Koczenas (NSZZ Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości s/w w Poznaniu) poprosiła o informację nt. tworzenia nowych etatów urzędniczych w sądach oraz zwróciła uwagę na niskie zarobki osób z wieloletnim stażem pracy.

Min. B. Budka zaznaczył, że instrumentem, który w administracji służy lepszemu wynagradzaniu doświadczonych pracowników jest dodatek stażowy; ma on charakter stały, zaś przesłanka wieku nie jest elementem mającym wpływ na większe wynagrodzenie. Ministerstwo nie przewiduje zmiany zmierzającej do uwolnienia dodatków stażowych powyżej 20% gdyż jest to nierealne. Jeżeli zaś chodzi o etaty, to na chwilę obecną etat po pracowniku przechodzącym na emeryturę zostaje w gestii danej apelacji. Poprzednio jedynie w drodze wyjątku zdarzało się przenoszenie etatu między apelacjami. Minister zaznaczył, że jest zwolennikiem racjonalizacji zatrudnienia ale nie kosztem zmniejszania etatów lecz podejmowania działań obliczonych na zwiększenie zatrudnienia na linii orzeczniczej przy jednoczesnym zmniejszeniu – tam gdzie to możliwe i uzasadnione – etatów administracyjnych.

E. Odyjas – poprosiła o informację nt. środków pozyskanych ze sprzedaży ośrodków wypoczynkowych.

Dyr. J. Paziewski poinformował, że zakłady budżetowe likwidowano w trybie ustawowym, zaś nieychomości były przekazywane wg właściwości Starostom Powiatowym. W przypadku ośrodków ministerstwa przekazano je na własność Krajowej

Szkole Sądownictwa i Prokuratury, która sprzedała wszystkie ośrodki z wyjątkiem jednego (Dębe). W konsekwencji dotacja dla KSSiP została zmniejszona proporcjonalnie do zysków osiągniętych ze sprzedaży ośrodków.

M. Puźniak (Międzyszakładowa Organizacja Związkowa NZZ „Solidarność” Pracowników Sądownictwa) zauważył, że pomimo wdrożenia zmian związanych z nowelizacją Kodeksu Postępowania Karnego nie przygotowano żadnych szkoleń dla urzędników

Dyr. W. Szmidt (DSO) zaznaczył, że kwestia szkoleń w zw. nowelizacją procedury karnej była jednym z priorytetów ministerstwa. Pod kątem wdrażanych zmian przeszkoleni zostali wszyscy sędziowie i prokuratorzy pionów karnych. Siłą rzeczy oczekiwania szkoleniowe urzędników będą zaspokojone w dalszej kolejności. Należy się spodziewać, że liczba szkoleń dla wszystkich grup zawodowych będzie wzrastała.

I. Nałęcz-Idzikowska wskazała także na potrzebę szkoleń w związku z nowelizacją Kodeksu Karnego Wykonawczego, który nakłada na pracowników sądów nowe obowiązki.

Dyr. Szmidt (DSO) zaznaczył, że obecnie trwają zakrojone na szeroką skalę szkolenia dla sędziów z zakresu zmian w KKW. Ministerstwo rozumie, że potrzeby są znacznie większe, jednakowoż to prezesi powinni określać potrzeby szkoleniowe także i w tym zakresie, zaś do 30 kwietnia Rada Programowa powinna otrzymać stosowne informacje umożliwiające przygotowanie takich szkoleń. Obecna reforma jest tak szeroka, że uniemożliwia zaspokojenie potrzeb szkoleniowych wszystkich grup zawodowych jednocześnie. Najważniejsze było przeszkolenie sędziów. Istnieje jeszcze wiele obszarów i zadań wymagających podnoszenia kwalifikacji, dlatego też Rada Programowa, KSSiP, a także Minister Sprawiedliwości będą sukcesywnie korzystać z dostępnych narzędzi.

B. Chrobak (ZZ Prokuratorów i Pracowników Prokuratury RP) zapytała o wnioski płynące z oceny ankiet dot. szkoleń – z informacji posiadanych przez związek poziom merytoryczny prowadzonych zajęć jest bardzo niski.

Dyr. W. Szmidt (DSO) zapewnił, że Rada Programowa KSSiP dba i weryfikuje ankiety wypełniane przez uczestników szkoleń. Przekazywane informacje dowodzą czegoś zgoła odmiennego niż sygnalizuje zw., tj. wysokich ocen szkoleń z nowej procedury karnej,

zaś opinie mają wpływ na wybór wykładowców – zdarza się, że na skutek negatywnych opinii kandydat na wykładowcę nie otrzymuje pozytywnej opinii Rady Programowej.

M. Łykowska (NSZZ Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości s/w w Poznaniu) przypomniała, że w czerwcu br. Minister Sprawiedliwości poprosił związki o zebranie i przekazanie postulatów dot. podziału środków. Związek oczekuje, że Minister będzie przypominał dyrektorom sądów o obowiązku konsultowania tych kwestii ze związkiem.

Min. B. Budka przypomniał, że przedstawiciele związków mają do dyspozycji szereg narzędzi, z których powinny korzystać gdy tylko jest to możliwe. Jednocześnie poprosił o bezzwłoczne sygnalizowanie sytuacji, w których pojawiają się problemy z otrzymaniem informacji, zapewnił także, że stosowną sugestię przekaże dyrektorom i prezesom sądów.

Przedstawiciele MOZ NSZZ Solidarność Pracowników Sądownictwa oraz NSZZ Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości z/s w Poznaniu zapytali o wyniki kontroli Państwowej Inspekcji Pracy w Sądach, wskazując na brak informacji o wynikach kontroli oraz o konsekwencjach wyciągniętych w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości.

Min. B. Budka wskazał, że Departament Sądów i Analiz Wymiaru Sprawiedliwości wystosował pismo do prezesów i dyrektorów sądów apelacyjnych, w obszarze działalności których przeprowadzono kontrole PIP, o udzielenie informacji o ujawnionych w toku kontroli nieprawidłowościach, naruszeniach przepisu z zakresu prawnej ochrony pracy oraz przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, a także o podjętych w związku z wystąpieniem inspektora pracy działaniach nadzorczych i kontrolnych w sądach. Po otrzymaniu wszystkich informacji MS przedstawi swoje stanowisko w przedmiotowej kwestii.

O przedstawienie informacji w zakresie należącym do Prokuratury Generalnej poproszono Dyrektora Departamentu Budżetu i Majątku Prokuratury, pana Jacka Sobolewskiego. Zgodnie z przedstawioną informacją Prokuratura Generalna dysponować będzie kwotą 54. 624 tys zł., z czego 32.332 tys zł stanowią środki na zwiększenie wynagrodzeń grupy orzeczniczej (o 3,8%), a 18.871 tys zł na zwiększenie wynagrodzeń pracowniczych (o 5,5%). Średnio na etat przypadnie kwota 181 zł i odpowiednio 215 zł z pochodnymi.

Przedstawiciele ZZ Prokuratorów i Pracowników Prokuratury RP zapytali o przyczynę braku możliwości przekazywania środków pochodzących z oszczędności poczynionych na skutek zmniejszenia wynagrodzenia prokuratorów przebywających na zwolnieniu lekarskim na rzecz PFRON

Dyr. J. Paziewski (DB) przypomniał, że wpłata na PFRON jest sankcją i jako taka nie dotyczy sędziów i prokuratorów, zaś każdy dysponent działa w ramach możliwości prawnych i finansowych.

Dyr. Sobolewski (PG) wskazał, że w przypadku PG takiej możliwości rzeczywiście nie ma. Wszystkie oszczędności do roku bieżącego włącznie przenoszone są na paragrafy związane z kosztami postępowań prokuratorskich.

Przedstawiciele ZZ Prokuratorów i Pracowników Prokuratury RP poprosili o przedstawienie kwoty oszczędności. **Dyr. J. Sobolewski** zaznaczył, że nie dysponuje pełną kwotą ale w jego opinii kształtuje się ona na poziomie 2-3 mln zł. Jednocześnie zaznaczył, że w roku bieżącym po raz pierwszy od powstania PG koszty postępowań prokuratorskich zaczęły się normować, tj. plan i wykonanie za I półrocze są prawie jednakowe. **Związki Zawodowe** wskazały, że to dobry prognostyk umożliwiający w przyszłości wykorzystanie tych środków na opłacenie składki na PFRON. **Dyr. J. Sobolewski** wskazał, że byłaby taka możliwość, jednak za wcześnie by o tym mówić. Zapytany o to, jak będzie wyglądał podział środków **Dyr. J. Sobolewski** poinformował, że zostały one przydzielone poszczególnym apelacjom i nie jest mu wiadome, aby podjęto zostały jakiekolwiek inne decyzje niż te, wg których dysponent 3go stopnia będzie odpowiadał za podział środków pomiędzy poszczególne grupy z zachowaniem wskaźnika 5,5%.

Na tym spotkanie zakończono.

**ZASTĘPCA DYREKTORA
Biura Ministra**

A. Nakonieczna
Anna Nakonieczna

Sporządził:

Grzegorz Kielb

Naczelnik Wydziału Prezydialno-Protokolarnego

Biuro Ministra